

ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ
София
телеф. 1797 тел.: 91-907
факс: 82 28 30
Регистрант: номер индекс и дата
7500 / 14-XI-16

Лесотехнически университет
Агрономически факултет
Вх. № 50
14.11.16г.
София

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Динко Величков Овчаров, пенсионер,
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академична
длъжност „доцент” по професионално направление 6.2 „Растителна защита”,
научна специалност „Растителна защита (Ентомология)”

В конкурса за доцент обявен в Държавен вестник 58/22.07.2016 г. и в сайта на Лесотехническия университет за нуждите на катедра „Растителна защита” към Агрономическия факултет, като кандидат участва гл. ас. д-р Катя Георгиева Тренчева от ЛТУ.

1. Кратки биографични данни.

Главен асистент доктор Катя Тренчева е завършила висшето си образование през периода 1995-2000 г. в Биологическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски” като магистър по зоология на безгръбначните животни със специализация „Ентомология”. След конкурс през 2001 г. е назначена за редовен докторант към катедрата „Растителна защита” на Агрономическия факултет на ЛТУ - София.

През 2003 г., след конкурс, е назначена за асистент към същата катедра. Като такъв работи до 2005 г. През периода 2005-2007 г. е старши асистент, а от 2007 г. и до сега е главен асистент към катедрата.

След защита на дисертация на тема „Биекологични особености на черничевата щитоносна въшка *Psendaulacapsis pentagona* (Hemiptera, Diaspididae) и средства за борба”. През 2013 г. ѝ е присъдена образователната и научна степен „Доктор”.

Кандидатът ползва английски (ниво A1) и руски (ниво B1) езици.

2. Общо описание на представените материали.

Кандидатът гл. ас. д-р Катя Георгиева Тренчева участва в конкурса с 36 публикации и 1 учебно пособие (ръководство). От публикациите:

- ръководство – 1 бр.;
- монографии – 3 бр.;
- издадени книги (глава от книга) – 1 бр.;
- публикации в научни списания – 26 бр.;
- публикации в сборници от научни форуми – 6 бр.

Шест от публикациите са в списания с импакт фактор, в чуждестранни реферирани издания – 5 бр., в български реферирани – 15 бр. Публикуваните в доклада са в сборници от международни научни форуми.

На български език са публикувани 11 статии, а на чужд език 21 бр. статии и доклади.

Самостоятелна е 1 публикация, 9 бр. – с един съавтор, 8 бр. – с двама съавтори и 14 бр. – с трима и повече съавтори. В девет от тези публикации гл. ас. д-р Катя Тренчева е водещ автор.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания).

В представения списък с цитирания от научни трудове на автора са включени общо 74 такива. В списания с импакт фактор цитиранията са 28, в реферирани издания – 39 и в нереферирани списания и сборници – 7.

Петдесет и пет от всички цитирания са в чуждестранни издания, от които 18 са в списания с импакт фактор, в реферирани – 33 и в нереферирани – 4 бр.

В български издания публикациите на кандидата са цитирани 19 пъти. От тях 10 в издания с импакт фактор, 6 в реферирани и 3 в нереферирани издания. Представени са и отпечатыци от статиите, в които са цитирани трудове на автора.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата.

4.1. Учебно-педагогическа дейност.

Гл. ас. д-р Катя Тренчева е титуляр на две дисциплини. Освен това е подготвила и извежда упражненията на по следните дисциплини:

1. Обща ентомология.
2. Земеделска ентомология.
3. Неприятелите по културните растения.
4. Вредители по техническите култури.
5. Битови и складови неприятелите.
6. Практикум по насекомни неприятелите.

Взема участие в разработването на нова специалност „Растителна защита” за ОКС „Бакалавър”. Участва в разработването на материали за специалността „Растителна защита” в две акредитационни процедури.

Издала е едно учебно пособие – „Ръководство по ентомология (обща част)”.

Участвала е в работата по създаването и оборудването на учебната лаборатория по Ентомология към Агрономическия факултет на ЛТУ.

4.2. Научна и научноприложна дейност.

Гл. ас. д-р Катя Георгиева Тренчева е взела участие в 7 научноизследователски проекта, от които 2 международни, 4 национални и един финансиран от ЛТУ. В единият от международните проекти е участвала в качеството на експерт, на един от националните проекти е била ръководител. Резултатите от проучванията са публикувани и имат определена научна и научноприложна стойност.

Освен това гл. ас. д-р Катя Тренчева е участник в международната научна мрежа COST FP1002 (PERMIT), като е и член на управителния съвет на тази мрежа.

За постигнати високи резултати в научноизследователската работа е награждавана с грамота от Ректора на ЛТУ за учебните 2008/2009 и 2009/2010 години.

Гл. ас. д-р Катя Георгиева Тренчева е взела участие в 26 научни форума с научни доклади и постери. В чужбина е участвала в 13 научни конференции и в България – също в 13, от които 6 са били с международно участие. Общо на тези форуми е участвала с 24 постера и 13 доклада. На конференциите в чужбина е участвала с 1 доклад и 19 постера, а в България – с 12 доклада и 5 постера. На два международни форума е била член на ръководството. Била е член на организационния комитет на II-та национална студентска научна конференция през 2010 г.

Член е на редколегията на едно научно списание с импакт фактор.

4.3. Внедрителска дейност.

4.4. Приноси (научни, научноприложни, приложни).

Резултат от проучванията на кандидата гл. ас. д-р Катя Тренчева в рамките на научноизследователските й проекти, както и на самостоятелните й проучвания са значими като количество и значение научни приноси. Те са в четири научни направления:

- таксономични проучвания;
- проучвания на чуждоземни и местни насекомни видове;
- неприятели по някои лечебни растения;
- ентомопатогени при чуждоземни насекомни видове.

При таксономичните проучвания е установен нов вид за науката щитоносна въшка *Eriococcus melnikensis* Hodgson & Trencheva, spec. nov., по *Quercus pubescens*. Разработен е определител за видовете от сем. Eriococcidae, към което спада вида, развиващи се по видове от род *Quercus* в западния палеарктичен район. Намерени и проучени са 7 нови за фауната на България видове:

- от Hemiptera: *Prociphilus fraxinifolii* Riley; *Epidiaspis gennadii*; *Asterodiaspis repugnans* Russeell; *Metcalfa pruinosa* Say; *Aulacaspis yasumatsui* Takagi;
- Coleoptera: *Harmonia axyridis* Pallas (Coccinellidae);
- Thysanoptera: *Pseudodendrothrips mori* Niwa (Thripidae)

В резултат на проучванията на чуждоземни и местни насекомни видове е направена инвентаризация на инвазивните видове в България, Албания и Македония. Установени са броя, таксономичната принадлежност, пътищата за проникване, икономическото и екологичното им значение за изследваните райони. Направени са общи препоръки за управлението на тези видове. Разработени са информационни досиета за 29 вида, които причиняват вече щети или са потенциални инвазивни за Балканите. Описани са възможните средства за контрол. Данните са включени в европейската база данни DAISIE.

Направени са проучвания и инвентаризация на представителите на надсемейство *Coccoidea*. Съставени са анотирани база данни и списък на щитоносните въшки и техните гостоприемници в България. Изготвена е библиографска справка за литературните източници. Проучени са щитоносните въшки по декоративни растения в България и Китай. Изследвани са видовия състав, морфологичните особености и разпространението на щитоносните въшки по дъба в България и Гърция.

На базата на литературни източници или електронни бази данни е изготвен списък от 149 вида насекомни неприатели по складирани продукти. В него са включени насекоми, които са трофично свързани с всички видове складирани растителни и животински продукти. Четиридесет и един от видовете са с доказан произход извън Европа.

Също на базата на литературни източници са изготвени списък и библиография за 1849 вида насекоми развиващи се по лечебни растения в България. Изготвена е дигитална база данни за тези насекоми, които са установени по 424 вида лечебни растения. Публикувана е монография, която представлява каталог и библиография за включените насекоми. И двата продукта имат приложна стойност.

Проучен е видовия състав на насекомите свързани трофично с 10 широко разпространени и използвани лечебни растения: бял равнец, ружа лечебна, старо биле, жълт кантарион, оман сърцевидно-люспест, лайка, комунига, маточина, диланка и коприва. Установени са 87 вида насекоми, като 22 вида от тях нанасят значими вреди по проучените растения.

При проучванията на ентомопатогените при инвазивни видове насекоми е обследвана микрофлората на бразилската хлебарка *Blaberus giganteus* (L.), картофения молец *Phthorimaea operculella* Zell. и щитоносните въшки *Aspidiotus nerii* Bouché; *Chrysomphalus aonidum* L.; *Icerya purchasi* Maskell; *Pseudaulacaspis pentagona* (Targioni-Tozzetti) и *Pseudococcus longispinus* (Targioni-Tozzetti), за да се определи патогенния им потенциал. Резултатите показват, че щитоносните въшки са вектори на разпространение на опасни инфекции по растения, микози по насекомите и микроорганизми патогенни за животни и хора. Същото е установено и за бразилската хлебарка и картофения молец.

5. Оценка на личния принос на кандидата.

Всички научни и научно-приложни приноси от проучванията върху щитоносните въшки са резултат от оригинални и самостоятелни изследвания на кандидата. Същото се отнася и за приносите, които са резултат от изследвания провеждани в рамките на научни проекти и реализирани от научни колективи.

6. Заключение.

От приложената справка за научната, преподавателската и експертна дейност на кандидата се вижда, че са изпълнени всички критерии за заемане на академичната длъжност „доцент” заложили в ПРАС на ЛТУ. Много от тях са преизпълнени многократно. Гл.ас.д-р Катя Тренчева е титуляр на 2 дисциплини, участвала е в разработването на нова специалност „Растителна защита” за ОКС „Бакалавър” и в

създаването и оборудване на учебната лаборатория по ентомология. Има издадено едно учебно пособие. Общият брой на публикациите ѝ е 36, от които едно учебно пособие и три участия в издадени монографии. Научните ѝ публикации са 32 (изисквани 25), от които 6 са в списания с импакт фактор, в чуждестранни реферирани издания – 5, а в български реферирани – 15 (общо 20 при изисквани 3). Самостоятелна е една публикация, а в други 9 е водещ автор. Представени са общо 74 цитирания (изисквани 10), от които 28 са в списания с импакт фактор, в реферирани издания – 39 (изисквани 5) и в нереферирани – 4.

Във връзка с гореизложеното предлагам гл. ас. д-р Катя Георгиева Тренчева да бъде избрана за „доцент” по професионално направление 6.2. „Растителна защита”, научна специалност „Растителна защита (Ентомология)”.

София
14 ноември 2016 г.

Член на жури:
/доц. д-р Д. Овчаров/